

Herdenking Prins Hendrik Stichting 2026

Op 15 augustus was de capitulatie en Koopvaardij-herdenking in de Prins Hendrik Stichting in Egmond aan Zee. Voor het gebouw werden de vlaggen van de KPM en de KJCPL gehesen. De rode van de KPM en de rood- wit-blauwe van de KJCPL.

Na de ontvangst en begroeting door de voorzitter van de KPM vereniging: Piet Bijl, ging iedereen naar boven naar het scheepvaartmuseum, waar de twee herdenkingsmonumenten van de beide oud rederijen, de KJCPL en de KPM, zich bevinden. Bij beide monumenten een bloemen voor de herdenking van de slachtoffers van de rederijen, zeelieden en het walpersoneel.

Het scheepvaartmuseum in de Prins Hendrik Stichting in Egmond aan Zee (vroeger een bejaardentehuis voor zeelieden, nu een zorgcentrum) heeft een prachtige collectie over het varen op zee door de eeuwen heen. Een hal met prachtige glas in lood ramen, zie afbeelding, en een gang met vele voorwerpen en schilderijen. Het museum is altijd te bezoeken.

KPM

Eerst sprak Els Schijfsma van de KPM Vereniging. Ze vertelde het verhaal van Harke Cleveringa, Stuurman in oorlogstijd bij de KPM. Na de oorlog bij de KJCPL en daarna docent aan de zeevaartschool op Terschelling en de zeevaartschool in Delfzijl.

KPM Harke Cleveringa, 90 jaar.

Harke verliet Nederland in februari 1940 als leerling stuurman om pas aan boord van de *Nieuw Holland* in 1948 terug te keren. Harke heeft in de oorlog onder andere gevaren op het ss *Van Rees*. Op 8 februari 1942 werd het schip door een Japanse onderzeeboot getorpedeerd en tot zinken gebracht. Harke overleefde, 6 opvarenden kwamen om.

In de oorlog voer Harke verder nog op de *Swartenhondt*, Van

Outhoorn, *Blinjoe* en tenslotte op de *Melchior Treub*.

Harke ging na zijn verlof in 1948 bij de KJCPL varen. Hier voer hij als stuurman op de *Tjimenteng*, *Tjisadane*, *Tjipondok* en *Tjiwangi*.

In 1953 ging hij aan de wal en werd leraar aan de zeevaartschool op Terschelling en doceerde vervolgens op de zeevaartschool in Delfzijl. De voormalig stuurman trouwde en ging in Bedum wonen. Hij praatte niet vaak over zijn ervaringen. Geen mens wist waarover hij het had.

Na afloop van de oorlog bleken er aan K.P.M. zijde 477 slachtoffers te betreuren. Van de 138 KPM schepen overleefden er slechts 40 het oorlogsgeweld.

Els Schijfsma, Peter Talsma en Piet Bijl

KJCPL

En daarna Peter Talsma namens de vereniging van KJCPL personeel. Hij refereerde aan een uitspraak van Piet Bijl twee jaar geleden: “Je moet niet achteruit kijken, maar kijk vooruit.” De toekomst is belangrijker dan het verleden.

Over het verleden sprak hij over de recente vondst van het wrak van de **Hofuku Maru** voor de kust van de Filipijnen. Het Japanse schip onderweg van Singapore naar Japan met 1287 krijgsgevangenen aan boord, waaronder 213 Nederlanders. Op 21 september 1944 werd het schip aangevallen door Amerikaanse bommenwerpers en zonk het schip binnen twee minuten. Bijna iedereen aan boord kwam om.

Over de toekomst vertelde hij van het boek van Ernest Hemingway **“De oude man en de zee”**, die vele van ons gelezen hebben op de middelbare school, maar nooit echt hebben begrepen. De visserman Santiago maakt zijn laatste reis als visser op zee bij Cuba. Hij vangt een hele grote zwaardvis, die op de terugreis naar de kust door haaien wordt opgegeten.

Het was een reis van moed en vastberadenheid, waarin duidelijk wordt dat iemand zijn lot onder ogen kan zien. **Een mens kan vernietigd worden, maar niet verslagen.**

Ook in deze tijd: “Niet achteruit kijken, maar vooruit.”

We sloten af in een kring met de spreuk: **“Samen staan wij sterk.”**

Museumruimte waar herdenking plaats vond

Er werd een minuut stilte werd gehouden. De herdenking van zeevarenden en het walpersoneel van de KPM en de KJCPL, die in de oorlog zijn omgekomen.

Na de bijeenkomst was er een aperitief in de bar en de herdenking werd afgesloten met een lunchmaaltijd verzorgd door de Prins Hendrik Stichting.

Een borrel voor de lunch

OPROEP

De herdenking in de Prins Hendrik Stichting wordt al jaren lang voornamelijk bezocht door leden van de KPM vereniging.

Leden van de Vereniging Oud Personeel der KJCPL zijn er weinig. Alhoewel ere dit jaar werkelijk meer waren.

Een oproep aan de leden: Kom volgend jaar ook eens naar Egmond aan Zee. Op 15 augustus 2027 wederom de herdenking van de capitulatie van Japan.

Gedenkplaats uit het hoofdkantoor van de RIL in Hongkong. Ter nagedachtenis van alle slachtoffers van KJCPL personeel op zee en aan de wal.

Stond eerst in Rotterdam, nu in het museum in Egmond aan Zee.